

У К Р А Ї Н С Ь К И Й

РЕВМАТОЛОГІЧНИЙ ЖУРНАЛ

1(79)–2020

ОСОБЛИВОСТІ ПРОАТЕРОГЕННИХ ПОРУШЕНЬ У ПАЦІЄНТІВ
ІЗ СИСТЕМНИМИ РЕВМАТИЧНИМИ ЗАХВОРЮВАННЯМИ

КЛІНІЧНА ТА НЕФРОПРОТЕКТИВНА АКТИВНІСТЬ ПРЕПАРАТІВ БАЗИСНОЇ
ТЕРАПІЇ У ХВОРИХ НА РАННІЙ РЕВМАТОЇДНИЙ АРТРИТ

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ МОДЕЛЮВАННЯ СИСТЕМНОЇ СКЛЕРОДЕРМІЇ –
ДОСЯГНЕННЯ ТА ВИКЛИКИ: ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ

Джакломеллі Роберто, Імунологічно-ревматологічна клініка, завідувач відділу клінічних та біотехнологічних наук Університету Л-Аквіла (Італія), доктор медичних наук, професор

Коваленко Володимир Миколайович, ДУ «Національний науковий центр «Інститут кардіології імені академіка М.Д. Стражеска» НАМН України» (Київ), директор, завідувач відділу некоронарних хвороб серця та ревматології, академік НАМН України

Кузьміна Анна Петрівна, ДЗ «Дніпропетровська медична академія» (Дніпро), кафедра терапії, кардіології та сімейної медицини факультету післядипломної освіти, заслужений лікар України, доктор медичних наук, професор

Надашкевич Олег Ніконович, Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького (Львів), завідувач кафедри сімейної медицини, доктор медичних наук, професор

Поворознюк Владислав Володимирович, ДУ «Інститут геронтології імені Д.Ф. Чеботарьова НАМН України» (Київ), керівник відділу клінічної фізіології та патології опорно-рухового апарату, заслужений діяч науки і техніки, доктор медичних наук, професор

Проценко Галина Олександрівна, ДУ «Національний науковий центр «Інститут кардіології імені академіка М.Д. Стражеска» НАМН України» (Київ), провідний науковий співробітник відділу некоронарних хвороб серця та ревматології, доктор медичних наук, професор

Рекалов Дмитро Геннадійович, Запорізький державний медичний університет (Запоріжжя), професор кафедри внутрішніх хвороб-3, доктор медичних наук, професор

Свінцицький Анатолій Станіславович, Національний медичний університет імені О.О. Богомольця (Київ), завідувач кафедри внутрішніх хвороб стоматологічного факультету, доктор медичних наук, професор

Синяченко Олег Володимирович, професор, член-кореспондент НАМН України

Сміян Світлана Іванівна, Тернопільський національний медичний університет імені І.Я. Горбачевського (Тернопіль), завідувач кафедри внутрішньої медицини № 2, доктор медичних наук, професор

Сорока Микола Федорович, Білоруський державний медичний університет (Мінськ), професор 2-ї кафедри внутрішніх хвороб, доктор медичних наук, професор

Станіславчук Микола Адамович, Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова (Вінниця), професор кафедри факультетської терапії, доктор медичних наук, професор

Хімійон Людмила Вікторівна, Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л. Шупика МОЗ України (Київ), завідувач кафедри сімейної медицини, професор

Чоп'як Валентина Володимирівна, Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького (Львів), завідувач кафедри клінічної імунології та алергології, доктор медичних наук, професор

Шевчук Сергій Вікторович, Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова (Вінниця), завідувач кафедри внутрішньої медицини № 2, доктор медичних наук, професор

Шуба Неоніла Михайлівна, Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л. Шупика МОЗ України (Київ), професор кафедри терапії та ревматології, доктор медичних наук, професор

Яременко Олег Борисович, Національний медичний університет імені О.О. Богомольця (Київ), завідувач кафедри внутрішньої медицини № 3, доктор медичних наук, професор

Яцишин Роман Іванович, Івано-Франківський національний медичний університет (Івано-Франківськ), завідувач кафедри внутрішньої медицини № 1, клінічної імунології та алергології, заслужений лікар України, доктор медичних наук, професор

ОРИГІНАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

ОСОБЛИВОСТІ ПРОАТЕРОГЕННИХ ПОРМІШЕНЬ У ПАЦІЄНТІВ ІЗ СИСТЕМНИМИ РЕВМАТИЧНИМИ ЗАХВОРЮВАННЯМИ <i>В.М. Коваленко, О.О. Гармиш, Т.В. Таласва, І.В. Третяк</i>	4
ДОБОВА ВАРІАБЕЛЬНІСТЬ РІВНЯ ЕНДОТЕЛІАЛЬНОЇ NO-СИНТАЗИ (NOS3) В СИРОВАТЦІ КРОВІ У ЖІНОК, ХВОРИХ НА РЕВМАТОЇДНИЙ АРТРИТ: ЗВ'ЯЗОК ІЗ ПЕРЕБІГОМ ЗАХВОРЮВАННЯ <i>К.О. Заїчко, М.А. Станіславчук</i>	47
РОЛЬ МАГНІТНО-РЕЗОНАНСНОЇ ТОМОГРАФІЇ В ДИФЕРЕНЦІЙНІЙ ДІАГНОСТИЦІ ПІГМЕНТНОГО ВИЛОНОДУЛЯРНОГО СИНОВІТУ (ТЕНОСІНОВІАЛЬНОЇ ГІГАНТОКЛІТИННОЇ ПУХЛИНИ) ТА ДЕЯКИХ ІНШИХ СИНОВІТІВ КОЛІННОГО СУГЛОБА <i>Ю.О. Костогриз, О.А. Костогриз, Ю.М. Літінська</i>	53
ЯКІСТЬ ЖИТТЯ У ПАЦІЄНТІВ З АНКІЛОЗИВНИМ СПОНДИЛИТОМ, ЗВ'ЯЗОК ІЗ ПЕРЕБІГОМ ЗАХВОРЮВАННЯ ТА НАЯВНІСТЮ АНЕМІЧЕВОГО СИНДРОМУ <i>С.В. Шевчук, О.В. Звягіна</i>	76

КЛІНІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

КЛІНІЧНА ТА НЕФРОПРОТЕКТИВНА АКТИВНІСТЬ ПРЕПАРАТІВ БАЗИСНОЇ ТЕРАПІЇ У ХВОРИХ НА РАННІЙ РЕВМАТОЇДНИЙ АРТРИТ <i>Д.Г. Рекалов, Р.Л. Кулинич, Г.В. Приткова</i>	13
ТЕНОКСИКАМ: ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ У КЛІНІЧНІЙ ПРАКТИЦІ.....	60

ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ

НОВЕ В РОЗУМІННІ ПАТОФІЗІОЛОГІЇ, КЛІНІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ТА ЛІКУВАННІ СИСТЕМНИХ ВАСКУЛІТІВ: ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ ЗА 2018–2019 РР. <i>І.Ю. Головач, Є.Д. Єгудіна, С.Х. Тер-Вартанян</i>	22
ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ МОДЕЛЮВАННЯ СИСТЕМОЇ СКЛЕРОДЕРМІЇ — ДОСЯГНЕННЯ ТА ВИКЛИКИ: ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ <i>Р.І. Яцишин, Л.М. Заяць, Б.В. Доскалюк</i>	65

ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ

КОЛИ БЕЗСИМПТОМНА ГІПЕРУРИКЕМІЯ ПОТРЕБУЄ ЛІКУВАННЯ?.....	40
--	----

ВЛАСНІ СПОСТЕРЕЖЕННЯ

УРАЖЕННЯ ОРГАНА ЗОРУ ЯК КОМОРБІДНИЙ СТАН ПРИ ЮВЕНІЛЬНОМУ ДІОПАТИЧНОМУ АРТРИТІ <i>Н.С. Шевченко, Л.Ф. Богмат, М.В. Дем'яненко, М.В. Панченко, О.О. Сокол</i>	70
--	----

НЕКРОЛОГ

АНАТОЛІЙ СТАНІСЛАВОВИЧ СВІНЦІЦЬКИЙ (1948–2020).....	83
---	----

РЕДАКЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

ВИМОГИ ДО ПУБЛІКАЦІЙ.....	85
---------------------------	----

Адреса редакції: Україна, 03151, Київ, вул. Народного ополчення, 5, ДУ «Національний науковий центр «Інститут кардіології ім. М.Д. Стражеска» НАМН України», редакція «Українського ревматологічного журналу»
Тел.: (044) 275-66-22, 271-96-04
E-mail: uic@mbox.com.ua

Адреса сайту видання (URL): <http://www.rheumatology.kiev.ua/>

Адреса видавця: 02140, Київ, просп. Миколи Бажана, 10 А

Тел./факс: (044) 585-97-10 (багатоканальний)

E-mail: public@morion.kiev.ua

Internet: <http://www.morion.kiev.ua>

Підписано до друку 02.03.2020 р. Формат 60×84¹/₈.
Друк офсетний. Ум. друк. арк. 10,23. Обл.-вид. арк. 12,22.
Наклад 850 прим. Зам. № С20-021.

Видруковано у ТОВ «Книжково-журнальне видавництво «Софія» 08000, Київська обл., смт Макарів, вул. Першотравнева, 65

Оформити передплату за безготівковим розрахунком можна у видавництві «МОРІОН»
Тел./факс: (044) 585-97-10 (багатоканальний)

Цілковите або часткове розмноження в будь-який спосіб матеріалів, опублікованих у цьому виданні, допускається лише з письмового дозволу видавця

Відповідальність за зміст рекламних матеріалів несе рекламодавець. Знаком □ помічено матеріали, що друкуються на правах реклами

© ТОВ «МОРІОН», 2020

СОДЕРЖАНИЕ

ОРИГИНАЛЬНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ

- ОСОБЕННОСТИ ПРОАТЕРОГЕННЫХ НАРУШЕНИЙ У ПАЦИЕНТОВ С СИСТЕМНЫМИ РЕВМАТИЧЕСКИМИ ЗАБОЛЕВАНИЯМИ
В.Н. Коваленко, Е.А. Гармиш, Т.В. Талаева, И.В. Третяк.....4
- СУТОЧНАЯ ВАРИАБЕЛЬНОСТЬ УРОВНЯ ЭНДОТЕЛИАЛЬНОЙ NO-СИНТАЗЫ (NOS3) В СЫВОРОТКЕ КРОВИ У ЖЕНЩИН, БОЛЬНЫХ РЕВМАТОИДНЫМ АРТРИТОМ:
СВЯЗЬ С ТЕЧЕНИЕМ ЗАБОЛЕВАНИЯ
Е.А. Заичко, Н.А. Станиславчук.....47
- РОЛЬ МАГНИТНО-РЕЗОНАНСНОЙ ТОМОГРАФИИ В ДИФФЕРЕНЦИАЛЬНОЙ ДИАГНОСТИКЕ ПИГМЕНТНОГО ВИЛЛОНОДУЛЯРНОГО СИНОВИТА (ТЕНОСИНОВИАЛЬНОЙ ГИГАНТОКЛЕТОЧНОЙ ОПУХОЛИ) И НЕКОТОРЫХ ДРУГИХ СИНОВИТОВ КОЛЕННОГО СУСТАВА
Ю.О. Костогрыз, О.А. Костогрыз, Ю.Н. Литинская.....53
- КАЧЕСТВО ЖИЗНИ У ПАЦИЕНТОВ С АНКИЛОЗИРУЮЩИМ СПОНДИЛИТОМ, СВЯЗЬ С ТЕЧЕНИЕМ ЗАБОЛЕВАНИЯ И НАЛИЧИЕМ АНЕМИЧЕСКОГО СИНДРОМА
С.В. Шевчук, О.В. Звягина.....76

КЛИНИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ

- КЛИНИЧЕСКАЯ И НЕФРОПРОТЕКТИВНАЯ АКТИВНОСТЬ ПРЕПАРАТОВ БАЗИСНОЙ ТЕРАПИИ У БОЛЬНЫХ С РАННИМ РЕВМАТОИДНЫМ АРТРИТОМ
Д.Г. Рекалов, Р.Л. Кулинич, А.В. Прыткова.....13
- ТЕНОКСИКАМ: ОСОБЕННОСТИ ПРИМЕНЕНИЯ В КЛИНИЧЕСКОЙ ПРАКТИКЕ 60

ОБЗОР ЛИТЕРАТУРЫ

- НОВОЕ В ПОНИМАНИИ ПАТОФИЗИОЛОГИИ, КЛИНИЧЕСКИХ ОСОБЕННОСТЕЙ И ЛЕЧЕНИИ СИСТЕМНЫХ ВАСКУЛИТОВ: ОБЗОР ЛИТЕРАТУРЫ ЗА 2018–2019 гг.
И.Ю. Головач, Е.Д. Егудина, С.Х. Тер-Вартаньян.....22
- ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЕ МОДЕЛИРОВАНИЕ СИСТЕМНОЙ СКЛЕРОДЕРМИИ — ДОСТИЖЕНИЯ И ВЫЗОВЫ: ОБЗОР ЛИТЕРАТУРЫ
Р.И. Яцишин, Л.М. Заяц, Б.В. Доскалюк.....65

ВЗГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ

- КОГДА БЕССИМПТОМНАЯ ГИПЕРУРИКЕМИЯ ТРЕБУЕТ ЛЕЧЕНИЯ?.....40

СОБСТВЕННЫЕ НАБЛЮДЕНИЯ

- ПОРАЖЕНИЕ ОРГАНА ЗРЕНИЯ КАК КОМОРИДНОЕ СОСТОЯНИЕ ПРИ ЮВЕНИЛЬНОМ ИДИОПАТИЧЕСКОМ АРТРИТЕ
Н.С. Шевченко, Л.Ф. Богмат, М.В. Демьяненко, М.В. Панченко, О.О. Сокол.....70

НЕКРОЛОГ

- АНАТОЛИЙ СТАНИСЛАВОВИЧ СВИНЦИЦКИЙ (1948–2020).....83

РЕДАКЦИОННАЯ ИНФОРМАЦИЯ

- ТРЕБОВАНИЯ К ПУБЛИКАЦИЯМ 85

CONTENTS

ORIGINAL INVESTIGATIONS

- FEATURES OF PROATHEROGENIC DISORDERS IN PATIENTS WITH SYSTEMIC RHEUMATIC DISEASES
V.M. Kovalenko, O.O. Garmisch, T.V. Talaeva, I.V. Thetjak.....4
- DAILY VARIABILITY IN SERUM ENDOTHELIAL NO-SYNTASE (NOS3) LEVELS IN WOMEN WITH RHEUMATOID ARTHRITIS: ASSOCIATION WITH DISEASE COURSE
K.O. Zaichko, M.A. Stanislavchuk.....47
- THE ROLE OF MAGNETIC RESONANCE IMAGING IN THE DIFFERENTIAL DIAGNOSIS OF PIGMENTED VILLODULAR SYNOVITIS (TENOSYNOVIAL GIANT CELL TUMOR) AND SOME OTHER KNEE JOINT SYNOVITIS
Y.O. Kostogryz, O.A. Kostogryz, Y.M. Litynska.....53
- QUALITY OF LIFE IN PATIENTS WITH ANKYLOSING SPONDYLITIS, RELATIONSHIP TO THE COURSE OF THE DISEASE AND THE EXISTING OF ANEMIC SYNDROME
S.V. Shevchuk, O.V. Zviahina.....76

CLINICAL INVESTIGATIONS

- CLINICAL AND NEPHROPROTECTIVE ACTIVITY OF BASIC THERAPY DRUGS IN PATIENTS WITH EARLY RHEUMATOID ARTHRITIS
D.G. Rekalov, R.L. Kulynych, G.V. Prytkova.....13
- TENOXCICAM: FEATURES OF CLINICAL PRACTICE.....60

REVIEW

- NEW IN UNDERSTANDING OF THE PATHOPHYSIOLOGY, CLINICAL FEATURES AND TREATMENT OF SYSTEMIC VASCULITIS: A LITERATURE REVIEW 2018–2019
I.Yu. Golovach, Ye.D. Yehudina, S.Kh. Ter-Vartanian.....22
- EXPERIMENTAL MODELING OF SYSTEMIC SCLEROSIS — ACHIEVEMENTS AND CHALLENGES: LITERATURE REVIEW
R.I. Yatsyshyn, L.M. Zaiats, B.V. Doskaliuk.....65

OPINION

- WHEN DOES ASYMPTOMATIC HYPERURICEMIA NEED TREATMENT?.....40

OWN OBSERVATIONS

- EYE DAMAGE AS A COMORBID CONDITION IN JUVENILE IDIOPATHIC ARTHRITIS
N.S. Shevchenko, L.F. Bogmat, M.V. Demyanenko, M.V. Panchenko, O.O. Sokol.....70

OBITUARY

- ANATOLIY STANISLAVOVYCH SVINTSITSKIY (1948–2020).....83

EDITORIAL INFORMATION

- REQUIREMENTS FOR PUBLICATIONS 85